

Utlysning

Cirkulär ekonomi för hela samhället

Sista ansökningsdag: 22 augusti 2019
Beslutas preliminärt: 20 november 2019

Cirkulär ekonomi för hela samhället

Sista ansökningsdatum: 2019-08-22

Beslutsdatum: 2019-11-20

Revisionshistorik

Om utlysningstexten har ändrats efter publicering anges ändringarna här.

Datum	Ändring

Innehåll

Beskrivning av utlysningen.....	3
Sammanfattande inledning.....	3
Bakgrund	3
Syfte och inriktning	4
Innan du ansöker.....	5
Det här kan du söka finansiering för.....	5
Bidragets storlek och projekttid	5
Språk	5
Vem kan söka.....	5
Statligt stöd.....	6
Så här ansöker du	6
Du ansöker i Prisma	6
Det här ska din ansökan innehålla	7
Bedömning av ansökningarna	10
Relevans.....	10
Potential.....	10
Genomförande.....	10
Organisation/aktörer	11
Hur går bedömningsprocessen till?	11
Beslut om bidrag	11
Åtterrapporering av beviljade projekt	11
Vem kan läsa ansökan?	11
Stöd och genvägar	11
Kontaktinformation	12

Beskrivning av utlysningen

Sammanfattande inledning

Omställningen till en cirkulär ekonomi är en viktig del av utvecklingen mot ett hållbart samhälle då återanvändning, återtillverkning och återvinning bidrar till att material och andra resurser används under längre tid. En förlängd livslängd av material bidrar till att minska avfallsmängderna och de negativa effekterna av dessa och till att minska ”onödiga” uttag av naturresurser och därmed till möjligheten att hålla oss inom de planetära gränserna, vilket i sin tur bidrar till förbättrade förutsättningar för ett hållbart samhälle. Detta gäller för både biobaserade och icke-biobaserade resurser. Stora investeringar har gjorts de senaste åren i forskning, utveckling och innovation för att öka kunskapen om och möjliggörandet av en mer cirkulär ekonomi. Det är dock fortfarande den linjära ekonomin som dominerar i samhället.

Formas utlyser nu medel för att finansiera forskning som ökar kunskapen om hur cirkulära ekonomier och resursflöden kan implementeras för ett mer hållbart samhälle. Utlysningen ger möjligheter för forskning om förutsättningar för, och effekter av, cirkulära lösningar inom olika sektorer och på olika skalor i samhällen.

Utlysningen förväntas finansiera projekt som syftar till att på ett konkret sätt underlätta implementering av cirkulära innovationer och som analyserar konsekvenserna, på kort och lång sikt, av dessa för samhället. Detta kan göras genom att till exempel göra en eller båda av följande saker:

- Belysa, beskriva, beräkna eller på annat sätt analysera konsekvenser för samhället av en eller flera cirkulära innovationer och lösningar. Konsekvenserna kan vara på kort och/eller lång sikt.
- Beskriva förutsättningar - i t.ex. regelverk och/eller fysiska förutsättningar - som måste skapas för att cirkulära innovationer ska kunna implementeras i samhället på ett sätt som bidrar till ökad hållbarhet i detsamma samt hur detta ska åstadkommas.

Projektet bör utgå från en eller flera cirkulära lösningar och/eller initiativ, identifiera en eller flera definierade målgrupper för projektet och beskriva hur dessa kommer att involveras i arbetet och ta del av och hand om resultaten.

Bakgrund

Den cirkulära ekonomin syftar till att främja cirkulära resursflöden. Det handlar i grund och botten om att vi ska hushålla med våra resurser och säkerställa att produkter, material och resurser behålls i ekonomin så länge som möjligt samt att förebygga och minimera avfall. Cirkulär ekonomi är en viktig aspekt av resurseffektivitet och resurshushållning. Material och resurser ska hållas i omlopp så länge som är rimligt för att undvika att de i onödan hamnar på deponi eller förbränns så att inte mer jungfruliga resurser än nödvändigt behöver utvinna. Betydelsen av ökad återanvändning och återvinning har ökat i takt med att levnadsstandarden ökar globalt och allt fler människor får möjlighet till en livsstil som är mer resurskrävande. Mot bakgrund av denna utveckling har ämnet cirkulär ekonomi och utvecklingen av densamma fått stor uppmärksamhet i allt fler länder i form

av bland annat nationella strategier, handlingsplaner samt investeringar i forskning och utveckling. Inte minst har EU tagit fram ”Circular Economy Action Plan” som beskriver hur EU ska gå mot den cirkulära ekonomin. Planen fokuserar, liksom många andra satsningar, huvudsakligen på teknik och företagsmässiga aspekter.

Cirkulär ekonomi är dock inte hållbar i sig. Inte heller är den ett mål. Däremot är den ett medel som, rätt implementerad, kan bidra till ökad hållbarhet. Detta förutsatt att den tar alla dimensioner av hållbarhet i beaktande –miljö, ekonomi och social hållbarhet.

En stor del av forskning och utveckling relaterad till cirkulär ekonomi inriktas mot process- och teknikutveckling, affärsmodeller samt politik och styrning som ska främja sådan utveckling. Ekonomiska nyttor av cirkularitet beräknas ofta ur ett företagsekonomiskt perspektiv. En minst lika viktig aspekt för att den cirkulära ekonomin verkligen ska bidra till hållbar utveckling är att den gör nytta för samhället i bredare mening och är socialt hållbar. Det kan exempelvis innebära att en cirkulär lösning gynnar flera olika aktörer och målgrupper på flera olika sätt och att de inte motverkar andra initiativ och åtgärder i hållbarhetsarbetet.

Många utlysningar och andra typer av satsningar om cirkulär ekonomi har hittills fokuserat på nya material och produkter, teknik för tillverkning och återvinning, och i viss utsträckning hur politik och styrmedel kan användas för att främja utvecklingen av en cirkulär ekonomi samt nya typer av affärsmodeller. Betydligt mindre har gjorts på hur implementeringen av dessa olika lösningar ska genomföras i praktiken, samt vilka effekter de får på miljö, arbetsmarknad, ekonomi, sociala aspekter i samhället med mera. På det området ser Formas att det finns viktiga luckor som vi med denna utlysning vill bidra till att täcka.

Syfte och inriktning

Syftet med utlysningen är att främja utvecklingen av ett cirkulärt samhälle genom ökad kunskap om alla typer av samhällseliga aspekter av cirkulär ekonomi och hur övergången till en cirkulär ekonomi kan ske på ett, även för samhället, hållbart sätt. Formas vill med utlysningen bidra till en bredare syn på hur cirkulär ekonomi kan komma en större del av samhället till nytta som kan ha synergier med annat hållbarhetsarbete ur ett socialt, ekonomiskt eller miljömässigt perspektiv.

Projekten ska utgå från en eller flera innovationer, lösningar eller initiativ som syftar till att främja en cirkulär ekonomi och bidra till att öka kunskap om de samhällseliga effekterna av dessa.

Projekten kan till exempel belysa direkta såväl indirekta effekter, nyttoeffekter och effekter på miljö, arbetsmarknad, ekonomi samt sociala aspekter i samhället. Jämförande studier, studier av reglering och regelverk samt andra förutsättningar i samhället som behöver vara på plats för att utvecklingen ska underlättas och andra frågor av relevans för utlysningens syfte är också relevant för utlysningens syfte.

Det finns idag ingen enhetlig definition av begreppet cirkulär ekonomi. Företag, forskare, politiker, samhällsaktörer av olika slag, m.m. utgår ofta från olika definitioner. Av den anledningen gör Formas, för denna utlysning, ingen egen definition av begreppet för att inte riskera att utesluta någon aspekt av cirkulär ekonomi som är viktig för den här utlysningens syfte. Formas överläter åt sökanden att beskriva och motivera varför det valda ämnet är en, för samhället, viktig del av den cirkulära ekonomin.

Utlysningen riktar sig brett och är inte inriktad mot någon särskild sektor, resursflöde, material eller produkttyper. I stället inbjuder Formas den sökande att själv välja, beskriva och motivera sitt val av cirkulär lösning om vars samhällsekonomiska nytta det saknas tillräcklig kunskap.

Innan du ansöker

Det här kan du söka finansiering för

När du ansöker om finansiering till ett projekt kan du söka medel för såväl direkta som indirekta kostnader.

Direkta kostnader är till exempel lönekostnader som är knutna till projektets genomförande, utrustning och resor. Det lönebelopp som totalt erhålls för en person får inte överskrida 100 procent av en heltidsanställning. I denna utlysning ger Formas inte bidrag för artikelskrivning, kommersialisering, produkt- eller teknik-utveckling eller marknadsföring.

Indirekta kostnader är kostnader som delas med andra inom organisationen, till exempel för administration, it och lokalhyra. Ibland kallas indirekta kostnader för overheadkostnader.

Bidragets storlek och projekttid

Det är möjligt att söka minst 250 000 och högst 1 miljon kronor per kalenderår i maximalt två år. Projekttiden ska vara minst 12 månader och maximalt två år. Projekten ska påbörjas under 2019.

Ansökningar där det totalt sökta beloppet överskrider en miljon per år *eller* maximalt två miljoner under två år kommer att avvisas.

Språk

Din ansökan kan skrivas på svenska eller på engelska.

Vem kan söka

Forskningsutförare (universitet och högskolor, forskningsinstitut och myndigheter med forskningsuppdrag), aktörer inom offentlig sektor (kommuner, landsting/regioner, och övriga myndigheter), branschorganisationer kan söka finansiering i den här utlysningen.

Aktörer som bedriver ekonomisk verksamhet, exempelvis kommunala bolag, företag och organisationer kan ingå i projektet som part och även söka finansiering i utlysningen. Formas tillämpar statsstödsregler för organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet, se nedan under rubrik Statligt stöd.

Den som söker behöver inte ha en doktorsexamen men projekten ska vara ha en tydlig koppling till forskning, varför tidigare erfarenheter av liknande arbeten ska redovisas samt i ansökningen redovisas hur projektets vetenskapliga kvalitet säkras.

Det är inte tillåtet att vara huvudsökande i mer än en ansökan i denna utlysning.

Det är inte ett krav att flera organisationer ska delta i projektet med representation av både forskningsutförare och offentliga aktörer. Det är upp till projektet att sätta samman det mest lämpade konsortiet, vilket påverkar bedömningen av kriterierna genomförande och organisation (se s.10 för förklaring av dessa bedömningskriterier). Dock maximalt fem projektparter totalt.

Formas arbetar för en jämlik, jämställd och inkluderande samhällsutveckling. Det innebär att sökande bör utforma projektet så att resultaten kan gynna en mångfald av människor och att en projektgrupp utformas med hänsyn till könsfördelning och olika bakgrund. Här bör också fördelning av makt och inflytande tas med i beräkningen.

Utlysningen har inte något krav på medfinansiering.

Statligt stöd

Företag och andra organisationer som bedriver ekonomisk verksamhet som får bidrag från Formas omfattas av regler om statligt stöd. Reglerna utgår från den EU-rättsliga huvudprincipen att statligt stöd till företag normalt sett är konkurrensnedvridande, men att det medges vissa undantag, däribland stöd till forskning, utveckling och innovation.

Vilken stödnivå Formas kan ge beror på organisationens storlek och vilken typ av aktiviteter som ska bedrivas i projektet. Organisationens storlek bedöms med hjälp av EU:s definition av små- och medelstora företag. Aktiviteter kommer primärt att bedömas utifrån om det rör sig om industriell forskning, experimentell utveckling eller stöd till processinnovation eller organisationsinnovation.

Utöver detta kan även stöd av mindre betydelse, så kallat försumbart stöd, vara en möjlig stödgrund. För projekt där detta kan bli aktuellt kommer Formas, efter att projektet har blivit beviljat, att be den sökande att fylla i en särskild blankett.

På [Formas webbplats](#) finns mer information om statligt stöd.

Så här ansöker du

Du ansöker i Prisma

Formas har utvecklat sin ansökningsprocess och tillhörande systemstöd inför denna utlysning. **Vänligen läs instruktionerna noggrant, även om du har sökt medel från Formas tidigare.**

Ansökningar om medel från Formas utlysning Cirkulär ekonomi skickas in digitalt i [ansökningssystemet Prisma](#). Den organisation som står bakom ansökan, koordinerande projektpart, behöver ha ett organisationskonto i Prisma. Därutöver behöver projektledaren ett personkonto i Prisma. Medverkande organisationer och personer behöver inte ha konto i Prisma för den här utlysningen.

Sökande från allmänt godkända medelsförvaltare i Prisma, dvs universitet, högskolor, forskningsinstitut

I de flesta fall har universitet, högskolor och forskningsinstitut redan ett organisationskonto i

Prisma sedan tidigare och kan då använda befintliga konton. Projektledare vid dessa organisationer ansöker i utlysningen via sitt personkonto i Prisma.

Sökande från icke allmänt godkända medelsförvaltare, dvs företag och övriga organisationer

Om koordinerande projektpart inte har ett konto i Prisma sedan tidigare, ska en lämplig företrädare ansöka om ett organisationskonto på Prismas webbplats i god tid innan ansökan skickas in då det kan ta några veckor att få en konto-ansökan godkänd. Ange i motiveringen för ansökan att ni vill söka i Formas utlysning Cirkulär ekonomi och vilken typ av organisation den koordinerande projektparten är; lärosäte, forskningsinstitut, ideell förening, företag etc. Om den ansvarige för organisationskontot även ska vara projektledare, behövs inget separat personkonto kopplas till ansökan. Om en annan person ska vara projektledare, behöver denne även ett personkonto i Prisma.

Om koordinerande projektpart har ett konto i Prisma, men inte är en allmänt godkänd medelsförvaltare hos Formas, ska organisationen kontakta ansvarig forskningsadministratör Kerstin Röver.

För att kunna skicka in ansökan, måste en hemvist inom organisationen anges. För att kunna välja en hemvist, behöver en sådan struktur ha [skapats i organisationskontot](#).

Koordinerande projektpart

Koordinerande projektpart är den organisation som, vid eventuell finansiering, tar emot bidragspengarna från Formas. En registrerad ansökan går automatiskt ut till ansvarig för koordinerande projektparts organisationskonto när utlysningen stängts. Denne har sedan sju veckodagar på sig att signera ansökan.

Det här ska din ansökan innehålla

Ansökan som du lämnar in i ansökningssystemet Prisma ska, förutom grundinformation, innehålla en tydlig beskrivning av projektet under följande rubriker:

Sammanfattning på svenska (max 2000 tecken inklusive mellanslag)

En kortfattad och tydlig beskrivning av projektets syfte och mål, samt innehåll och genomförande. Inkludera vilken effekt projektet kan leda till i praktisk verksamhet.

Sammanfattning på engelska (max 2000 tecken inklusive mellanslag)

En kortfattad och tydlig beskrivning av projektets syfte och mål, samt innehåll och genomförande. Inkludera vilken effekt projektet kan leda till i praktisk verksamhet.

En projektbeskrivning i form av en pdf (max 10 sidor, teckenstorlek 11-12)

Projektbeskrivningen laddas upp som pdf-bilaga och ska tydligt beskriva projektet utifrån de bedömningskriterier som anges på sid 10. Motivera projektet utifrån den cirkulära lösningen som ligger till grund för projektet och dess roll och betydelse för samhällsnyttan. Beskriv och motivera val av projektarter, deras roll och hur deras och andra behovsägares intressen ska tillvaratas.

Beskriv också genomförandet med aktiviteter och tidplan. Denna projektbeskrivning är obligatorisk.

Bilaga för tabeller, figurer, illustrationer, m.m. (pdf, max 4 sidor)

Om bilder, tabeller, figurer, etc behövs ska de laddas upp som en pdf-bilaga. Denna bilaga är inte obligatorisk.

Budget

Projektets budget anges i Prisma, uppdelat per projektpart och år. Koordinatorande projektpart anger sin egen budget och lägger även in budget för varje medverkande projektpart i Prisma, om sådana förekommer.

Kostnader delas upp och specificeras enligt följande kostnadsslag:

Kostnader:

- Personalkostnader: Stödberättigande personalkostnader hos företag och annan ekonomisk verksamhet får beräknas till högst 800 kr per timme. Universitet, högskola eller forskningsinstitut omfattas inte av denna begränsning.
- Utrustning, mark och byggnader
- Kostnader för konsulter och licenser m.m.
- Övriga direkta kostnader inklusive resor
- Indirekta kostnader: Overhead (OH)-kostnader. Universitet, högskola och forskningsinstitut får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar. Övriga projektparter får göra påslag för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande personalkostnader.

Finansiering:

I ansökan kan fyra typer av finansiering anges:

- Sökt bidrag från Formas: Ange vilket belopp som söks från Formas inom ramen för utlysningen
- Annat stöd (offentligt): Anges om sådant finns
- Annat stöd (privat): Anges om sådant finns
- Egen finansiering: Ifall projektet går in med egen finansiering räknas denna fram i fältet för egen finansiering. Det finns dock inget krav på en viss del egen finansiering i denna utlysning.

Motivering av sökt budget

Motivera sökt budget per medverkande projektpart samt för projektet totalt. Här redovisas personalkostnader samt motiveras och beskrivs övriga kostnader.

Klassificeringar

Formas använder projektens klassificeringar i analyser och underlag på en övergripande nivå. Klassificeringarna görs genom att den sökande anger ämnesområde, SCB-koder och minst ett globalt hållbarhetsmål som projektet kan bidra till.

- **Ämnesområde**

Välj projektets ämnesområde och lägg till en underrubrik.

- **SCB-kod**

Välj sedan minst en SCB-kod med två undernivåer som skapar den sammanslagna koden. Välj också minst ett och max tre nyckelord som beskriver projektet. Välj det som ligger närmast ditt projekt, även om det inte passar helt in på det område du är verksam inom.

- **Nyckelord**

Ange tre nyckelord. Dessa är obligatoriska.

- **Globala målen för hållbar utveckling**

Välj minst ett och max tre av de FN:s globala hållbarhetsmål som passar projektet bäst:
<https://www.globalamalen.se/>.

Etik

Anges enbart när det är relevant för genomförandet av projektet. Om det finns särskilda etiska aspekter ska de aktuella etiska frågorna och hur de ska hanteras redovisas. Det kan till exempel röra sig om hantering av personuppgifter eller försök på människor eller djur. [Läs mer om etik på Formas webbplats.](#)

CV för projektledare

Observera att Projektledarens CV bilaga är en obligatorisk del av ansökan och laddas upp som pdf, max 2 A4-sidor.

Referenslista för projektledare

Projektledarens referenslista är obligatorisk och kan redogöra för publicerade artiklar och rapporter (max 10st), exempel på relevanta projekt eller andra typer av arbeten relevanta för projektets genomförande. Denna referenslista ska styrka projektledarens kompetens för projektets genomförande. Laddas upp som pdf, max 2 A4-sidor.

CV för medverkande

Om projektet har flera medverkande ska CV för minst en och maximalt fyra medverkande laddas upp som pdf-bilagor, max 2 A4-sidor styck.

Referenslista medverkande

Finns flera projektdeltagare kan referenslistor för dessa laddas upp. Referenslistan kan redogöra för publicerade artiklar och rapporter (max 10 st), exempel på relevanta projekt eller andra typer av

arbeten relevanta för projektets genomförande. Denna referenslista ska styrka projektdeltagarens kompetens för projektets genomförande. Mellan en och fyra referenslistor kan laddas upp, max 2 A4-sidor per lista. Bilagorna är inte obligatoriska.

Bedömning av ansökningarna

Alla ansökningar bedöms utifrån det som finns beskrivet i ansökan. Därför är det viktigt att ansökan är så tydlig som möjligt i sitt innehåll och att all viktig och relevant information finns med.

Alla ansökningar med formaliafel kommer att avvisas. Formaliafel är exempelvis en budget som överskrider maximalt 1 miljoner kronor per år eller överskrider totalt ansökt belopp för två år motsvarande maximalt 2 miljoner kronor. Det kan också vara en budget som underskrider 500 000 kronor. En ansökan som inte är inom utlysningens område avvisas också (se inriktning forskningsagendan).

Ansökningarna bedöms utifrån följande kriterier:

Relevans

- Motivera projektets relevans för cirkulär ekonomi och den samhällsnyttgörande aspekten av fallstudien.
- Beskriv hur projektets vetenskapliga kvalitet säkras.
- Beskriv behovsägarskapet för projektets fråga.
- Motivera projektet utifrån ett systemperspektiv. Vilka parter berörs av projektet och den fallstudie som projektet analyserar?
- Gör en tydlig beskrivning av området: Beskriv hur projekts relaterar till andra, liknande och/eller konkurrerande/alternativa trender, frågor, tekniker, utmaningar, etc.

Potential

- Beskriv hur projektförslaget kan bidra till att öka samhällsnyttan av cirkulär ekonomi.
- Beskriv vilka områden som är relevanta för förväntat genomslag. Motivera vilka aktörer som är viktiga för genomslag inom respektive område.
- Beskriv förslagets potential för att bidra till ökad jämställdhet, mångfald eller demokratiskt deltagande i samhället.

Genomförande

- Redogör för projektets genomförande. Vilka aktiviteter är planerade för att nå projektets syfte och mål?
- Beskriv vilka aktiviteter som är planerade för att omsätta projektets resultat.
- Beskriv hur olika intressenters och användares behov tas tillvara i utformningen av projektet, hur de representeras i projektet och deras roll i detsamma.
- Förklara hur tidsplan och budget är ändamålsenlig i förhållande till projektets syfte.

Organisation/aktörer

- Beskriv hur resurser, kompetens och erfarenhet svarar mot projektorganisationens behov för att genomföra projektet på bästa sätt. Särskilt fokus bör läggas på säkerställande av ett systemperspektiv så att projektets kontext i samhället genomsyrar arbetet. Beskriv även hur jämställdhet har beaktats i projektorganisationen.
- Motivera konsortiets sammansättning utifrån projektets ämne.
- Beskriv hur möjligheter till nyttiggörande av projektresultat hanteras i projektorganisationen. Finns aktörer med i projektet som kan bidra till att resultaten används? Hur ska det ske?

Hur går bedömningsprocessen till?

Ansökningarna bedöms av en bedömningsgrupp som består av forskare och användare. Varje ansökan kommer att läsa och bedömas av flera personer i gruppen – både av forskare och av användare.

Beslut om bidrag

Formas forskarråd förväntas fatta beslut om vilka projekt som beviljas bidrag den 20 november 2019. Besluten offentliggörs senast dagen efter på Formas webbplats och skickas senare ut via e-post från Prisma. Beslut om bidrag kan ej överklagas.

Återrapportering av beviljade projekt

Samtliga beviljade projekt ska återrapportera till Formas genom dels en ekonomisk återrapportering efter 12 månader samt vid projektslut och en vetenskaplig rapport vid projektslut i enlighet med beslutet. På Formas webbplats går det att [läsa mer om rapportering](#).

Formas kan komma att ställa krav på hur projekten ska redovisas vad gäller innehåll och resultat för att möjliggöra spridning och nyttiggörande. Detta kommer att framgå av beslutet till projektet vid eventuell finansiering. Formas kan också komma att ställa krav kring deltagande i konferenser och liknade för att skapa synergier och plattformar för lärande och kunskapsutbyte.

Vem kan läsa ansökan?

Ansökningar som skickas in till Formas blir allmänna handlingar efter offentliggörandet av beslut. Formas lämnar dock inte ut uppgifter om enskilda affärs- eller driftsförhållanden, uppfinningar och forskningsresultat om det kan antas att någon enskild lider skada om uppgifterna röjs. Om ansökningar begärs ut gör Formas en sekretessprövning.

Stöd och genvägar

- [Prisma](#)
- [Prisma användarstöd och support](#)
- [Etikpolicy](#)

Kontaktinformation

Louise Staffas, forskningssekreterare

För frågor om utlysningens innehåll

Telefon: 076-101 49 69

e-post: louise.staffas@formas.se

Kerstin Röver, forskningsadministratör

För administrativa frågor och frågor om Prisma

Telefon: 073-033 41 08

e-post: kerstin.rover@formas.se